

Tietoa maakunnan luomusta

LUOMU 2016

KESKI-SUOMESSA

1. Luomutuotannon kehitys Keski-Suomessa

Luomutilat Keski-Suomessa

- Luomutilojen lukumäärä on pysynyt suunnilleen samalla tasolla, vaikka kaikkien tilojen määrä on laskenut.
- Keski-Suomessa luomutiloja on 6,2 % koko maakunnan aktiivisista tiloista.
- Vuonna 2016 oli 168 luomutoimijaa, joista 36 oli luomukotieläintiloja.

Luomutilojen määrän kehittyminen Keski-Suomessa 2011-2016
Lähde: Evira

Luomupeltoala Keski-Suomessa

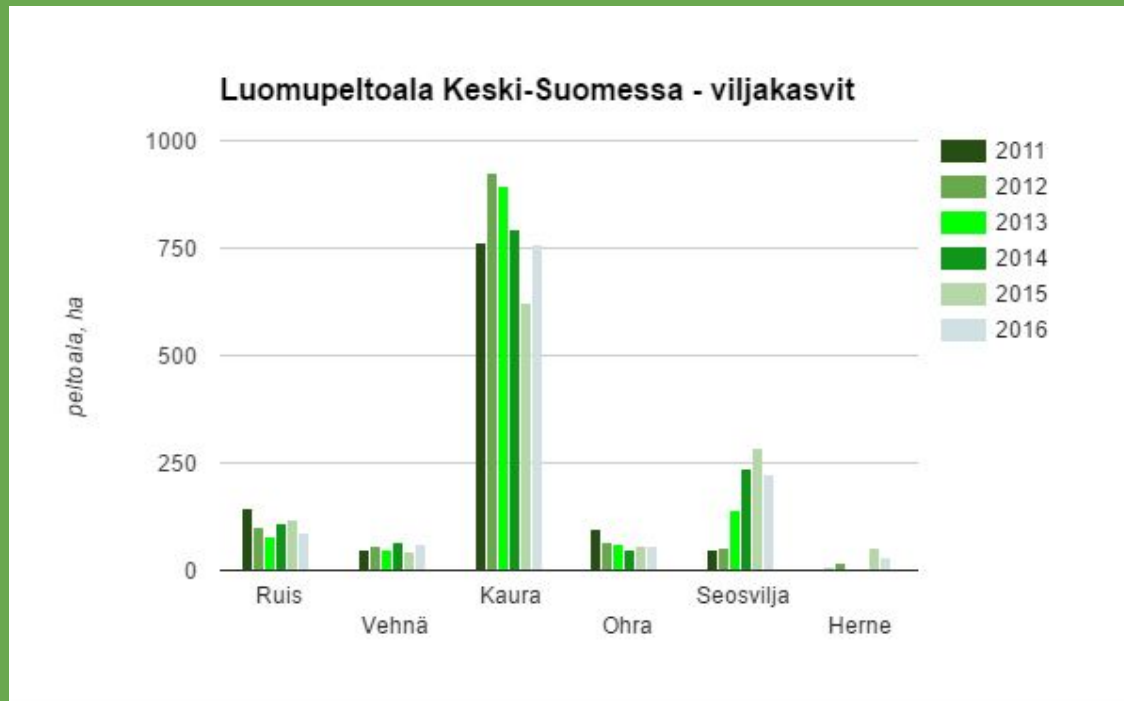
- Luomupeltoala ja tilakoko on kasvanut tasaisesti. Luomupeltoala on kasvanut kolmanneksella vuodesta 2011 vuoteen 2016. Samalla aikavälillä tilakoko on kasvanut 40 %.
- Kokonaisluomupinta-ala oli vuonna 2016 noin 6000 ha.
- Luomutuotannossa oleva ala on 8,4 % peltoalasta.
- Luomutilojen keskimääräinen tilakoko on 45 ha kun keski-suomalaisien tilojen keskikoko on 36 ha.

Luomupeltoala ja keskimääräinen tilakoko luomutiloilla Keski-Suomessa
Lähde: Evira

Luomupeltokasvit Keski-Suomessa

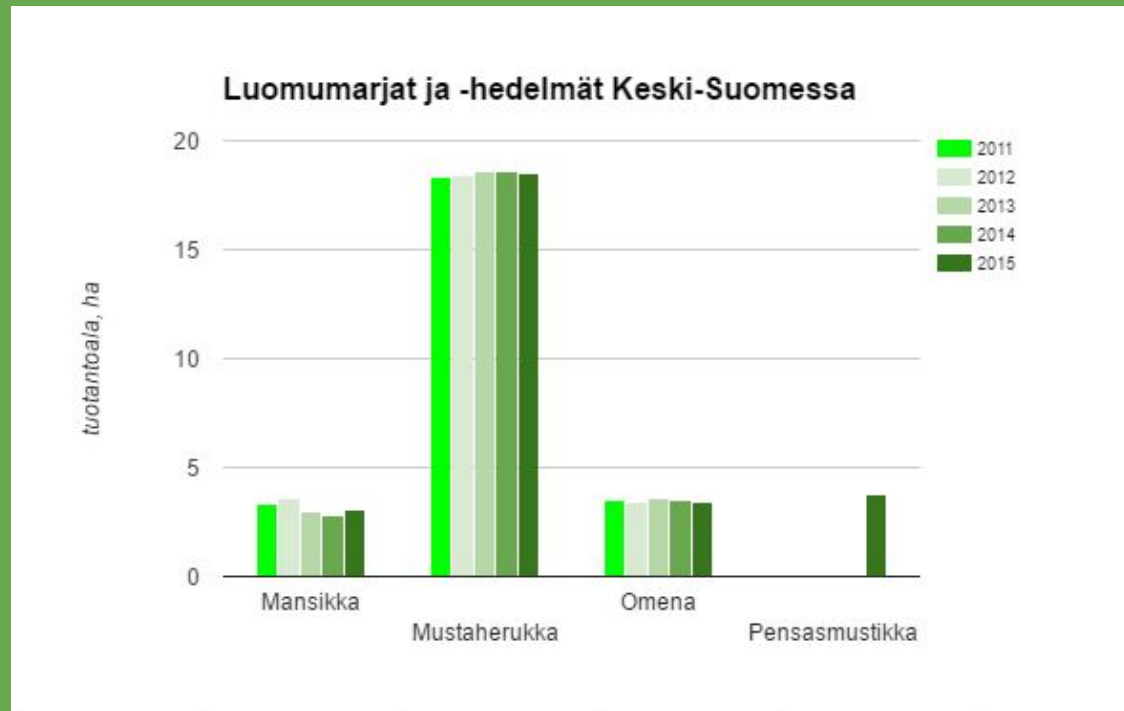
- Keski-Suomessa luomupeltoalasta suurin osa on nurmea (4250 ha, 71 %).
- Viljoista kauraa viljellään eniten (750 ha, 13 %). Sitä tuotettiin vuonna 2016 1 miljoonaa kg.
- Ruista, vehnää sekä ohraa tuotetaan noin yhden prosentin osuuksilla sekä seosviljaa 4 %.
- Muita kasveja on 13 %.

Luomupeltoala Keski-Suomessa - vilja- ja nurmikasvit
Lähde: Evira

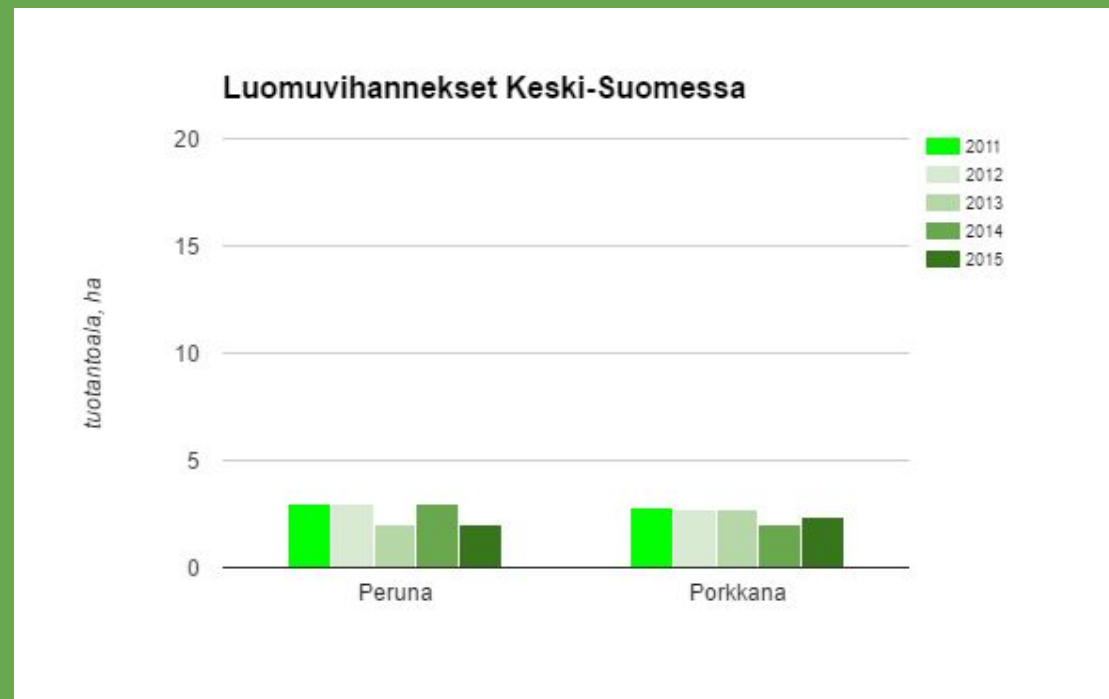
Luomumarjat ja -hedelmät Keski-Suomessa

- Puutarhakasveista eniten Keski-Suomessa viljellään mustaherukkaa, 18,5 ha, mikä on 6 % koko Suomen tuotannosta.
- Pensasmustikkaa oli vuonna 2015 3,8 ha, joka on 27 % koko Suomen tuotannosta.
- Markkinoita ja kysyntää on luomumarjoille ja niistä erityisesti luomumansikalle.

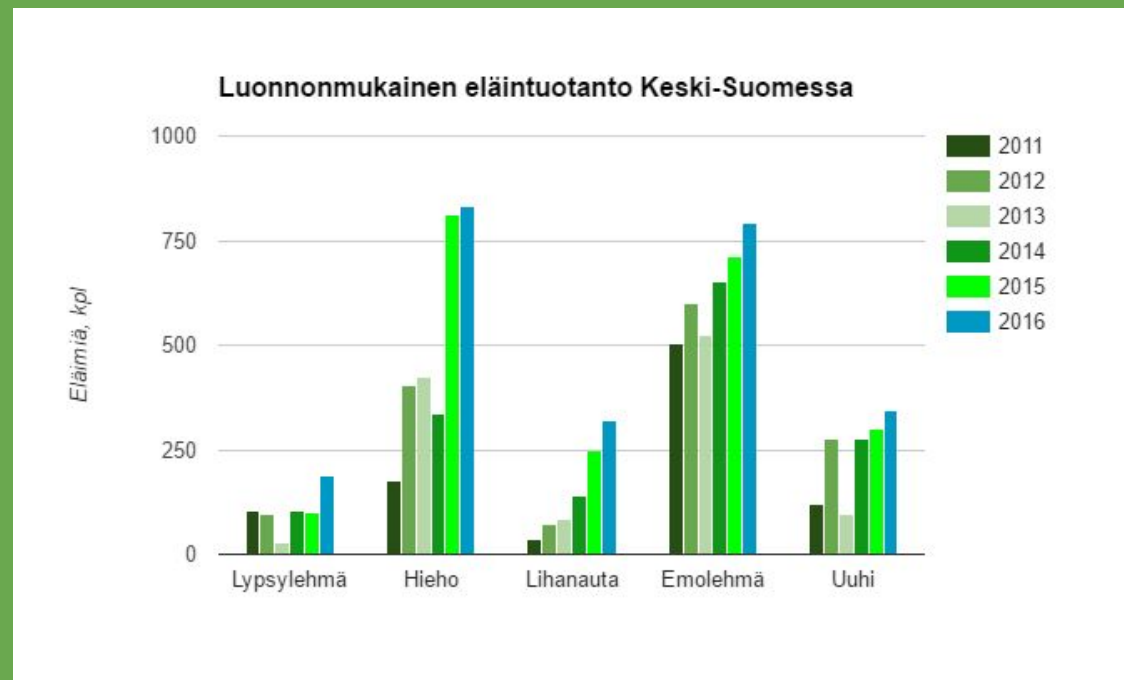
Luomuvihannekset Keski-Suomessa

- Vihanneksista viljellään eniten porkkanaa ja perunaa.
- Vihannesten ja juuresten viljely on melko pientä ja sitä olisi mahdollista lisätä paikalliseen kulutukseen.
- Keski-Suomesta löytyy myös luomuyrttejä ja -villivihanneksia.

Luomukotieläintuotanto

- Keski-Suomessa kotieläintuotanto on pääasiassa emolehmä- ja lammastuotantoa.
- Vuonna 2015 luomuhiehojen kasvatus kasvoi 2,5 kertaiseksi ja lihanautojen määrä kasvoi 1,8 kertaiseksi.

Luomumehiläiset Keski-Suomessa

- Mehiläispesiä (1514 kpl) Keski-Suomessa on eniten koko Suomen maakunnista, noin 34 % luomumehiläispesistä.

Luonnonmukainen eläintuotanto Keski-Suomessa
Lähde: Evira

Keski-Suomen luomu

Mistä luomutuotteita saa?

- ruokaasuomesta.fi
- aitojamakuja.fi
- suoramyyntitilat ja vähittäiskaupat
- lähiruokapiirit: Jämsä, Keuruu, Laukaa, Tikkakoski, Äänekoski, Muurame
- Jyväskylän opiskelijoiden luomupiiri
- Reko-renkaat (facebook): Jyväskylän seutu, Toivakka, Koskenpää, Petäjaveden ruokarinki, Karstula-Pylkönmäki Reko
- Erikoiskaupat
 - Keuruun Maalaisvakka
 - Suoramyynti Heinähattu, Petäjävesi
 - Äänekosken Torpparit
 - Saarijärvi litan lähipuoti
 - Suoramyynti Nestori, Viitasaari
 - Ekolo, Jyväskylä

Hedelmiä, marjoja sekä vihanneksia luomuna?

- Pensasmustikkaa, mansikkaa
- Omenaa
- Mustaherukkaa
- Porkkanaa, perunaa
 - suoramyynti.marjat.fi
 - aitojamakuja.fi

Keski-Suomessa on luomupotentiaalia!

Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020 raportissa luomukiinnostus kasvinviljelyn osalta oli suurinta Keski-Suomessa.

Keski-Suomessa on luomupotentiaalia

Luomubarometri ennakoi kasvua

- Keski-Suomella olisi potentiaalia tuottaa laajasti luomutuotteita erikoiskasveista perusviljoihin
- Keski-Suomessa on mm. emolehmä- ja lammastiloja, joita kiinnostaa sekä luomuun siirtyminen, maisemanhoito että yritystoiminnan kehittäminen
- Keski-Suomessa virinnyt myös kiinnostus luomuelintarvikkeiden jatkojalostukseen sekä luomukeruuutuotantoon (mm. luomupuolukkaa)
- Luomuvalvonta nostettu tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi asiakaspalvelussa
- Luomutuotteiden markkinat kasvavat myös Keski-Suomessa

Luomuks – hanke kiittää

Lisätietoja

Hilkka Heikkilä, projektipäällikkö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, 050 430 8407, hilkka.heikkila@jamk.fi

Jaana Auer, lehtori, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, 040 769 4869, jaana.auer@jamk.fi

Eeva-Liisa Neuvonen, luomuasiantuntija, ProAgria Keski-Suomi, 043 826 7294, eeva-liisa.neuvonen@proagria.fi

Marjo Marttinen, erikoisviljelyasiantuntija, ProAgria Keski-Suomi, 0400 648 275, marjo.marttinen@proagria.fi

Riitta Laitinen, asiantuntija, Keski-Suomen ELY-keskus, 0295 024 569, riitta.laitinen@ely-keskus.fi